

TISKOVÁ ZPRÁVA

26. 02. 2021

Děti nejsou nafukovací, škrtat se muselo

Celý systém malé revize RVP má směřovat k tomu, aby se snížilo přetížení dětí obsahem a zvýšilo zaměření na podstatné životní dovednosti. Klíčovou oblastí se stala informatika a digitální kompetence. Revize ovšem nebyla dostatečně komunikována, její zveřejnění bylo překvapením. **“Neupínejme se na kurikulum, škrt není zákaz. Je na škole, jak obsah poskládá,”** sdělil k revizi Jaroslav Faltýn, ředitel odboru základního vzdělávání a mládeže MŠMT ČR.

Rámcové vzdělávací programy (RVP) z roku 2004 tvoří obecně závazný základ pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Únorový Kulatý stůl SKAV a EDUin se zaměřil na aktuální úpravy, tzv. malou revizi RVP. MŠMT v něm představilo nové pojetí výuky informatiky, kdy je navýšena časová dotace a upraveny očekávané výstupy zaměřené zejména na digitální kompetence. Tato změna s sebou přinesla nutnost redukovat učivo v jiných oblastech, což vyvolalo nevoli mezi odbornou veřejností. Šestice panelistů v rámci on-line debaty hodnotila, jakým způsobem proces proběhl, zda byla komunikace ministerstva transparentní a jak k problematice do budoucna přistoupit. Diskuzi moderovala Petra Skalická z Člověka v tísni.

“Pojďme společně pracovat na tom, aby změna skutečně proběhla,” vyzval v úvodu diskuze Jaroslav Faltýn. Ujistil, že se ministerstvo postará o podporu škol tak, aby došlo k reálné proměně v oblasti, která byla již dlouhou dobu nejen časově podhodnocena. První připravené školy by mohly začít učit od 1. 9. 2021. *“Ty, kdo budou chtít realizovat změny později, podpoříme; kvalita je pro nás přednější.”* *“Každá škola bude mít k dispozici, na naše podmínky nezvyklé, materiály pro podporu výuky distanční i prezenční,”* představil Ivo Jupa, ředitel Národního pedagogického institutu [speciální web](#), který obsahuje *“vše, co potřebujete vědět o změnách RVP v ICT”*.

Michael Černý, ředitel Asociace ředitelů ZŠ v ČR (AŘZŠ), která byla ministerstvem před rokem oslovena, aby na revizi spolupracovala, negativním reakcím rozumí. Sami se z původně odpůrců stali podporovateli. *“Postupně jsme začali chápat smysl reformy. Cítili jsme, že ministerstvo naslouchá našim připomínkám. Myslíme si, že je to dobrý koncept a pozitivní převyšují negativa, děti nejsou nafukovací,”* řekl s tím, že škrtky jsou nutné. Ke spolupráci s ministerstvem AŘZŠ přistoupila *“zodpovědně, využila šanci se vyjádřit a přispět ke kvalitě výstupů”*.

Nejedná se o drastické snižování, ministerstvo nezakazuje obsah vyřazený z výstupů učit

“Nepláčeme nad jednou ubranou hodinou, jednotlivé principy informatiky by měly být zapracovány do jiných předmětů, nežli přidány v předmětu samostatném,” podtrhnul důležitost mezioborové průřezovosti Martin Rusek z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Podle něj mnoho učitelů RVP od počátku nerozumí a jeho myšlenka s nimi nebyla dostatečně diskutována: *“Kurikulární reforma je pak jako ta černá kočka, která se toulá po škole, ale do*

třídy nikdy nepřijde,” poukázal na fakt, že někteří učitelé učí podle učebnic z roku 93 a nůžky mezi státním (zamýšleným) a realizovaným kurikulem se rozevírají.

I podle Jaroslava Faltýna nemá být kurikulum přečeňováno: *“Možností má škola hodně a je na ní, jak si školní vzdělávací plán poskládá. Kurikulum nic nezakazuje, je jen jedním z nástrojů k dosahování kvalitních výsledků vzdělávání, a o to jde především. Neved’me prosím válku o slovíčka. Důležité je obsah učiva propojovat a aktualizovat.”*

Michal Černý zdůraznil, že pro ředitele je možnost rozhodovat o obsahu ŠVP vlastní školy velmi důležitá. *“Já jsem prosadil, že nedojde ke škrtnání disponibilních hodin. Díky nim se každá škola může profilovat, jak potřebuje. Pokud budou ředitelé chtít využít tyto hodiny ve prospěch informatiky, je to jejich svobodná volba, ale neměli by k tomu být nuceni.”*

Jak na základě této zkušenosti přistoupit ke změně kurikula do budoucna?

Všechny oblasti projdou zásadní změnou v připravované Velké revizi RVP, která je součástí [Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+](#). Jak to udělat, aby učitelé změnám porozuměli, přijali je za své a aby změna byla přínosem?

Ministerstvo usiluje, *“aby se do otevřeného participativního procesu zapojili učitelé, aby bylo kurikulum spoluvytvářeno těmi, kdo ho jako praktický nástroj využívají.”* Dle poznatků Jaroslava Faltýna z Finska a Estonska je klíčové, že odpovědnost za průběh vzdělávání nese každý jedinec. MŠMT je ovšem připraveno učitelům a školám poskytnout metodické vedení. Cílem by měly být zlepšující se výsledky žáků a studentů.

Tyto výsledky by měly být měřitelné na základě rychlých a dostupných dat. Bořivoj Brdička, člen výkonného výboru [Jednoty školských informatiků](#) a člen [SKAV](#) souhlasí s ověřováním výsledků empirickým výzkumem, který by se měl soustředit zejména na vyhodnocování klíčových kompetencí. *“Exponenciálně roste množství informací, které chceme dětem předat – pokud se budeme pokoušet definovat nové obsahy, zjistíme, že toho máme více, než dříve. Vyhodnocujeme raději schopnosti dětí něco dělat, informace jsou všude kolem nás, v mnoha případech i mimo učebnice, cestou k nim jsou i technologie.”* Inspirací by dle Bořivoje Brdičky mohlo být SKAVem publikované [stanovisko](#) s pěti doporučeními, jak k revizi přistoupit.

“Děti ve škole učíme pracovat s chybou. Přiznejme si, že se škrty udělaly narychlo,” řekla Štěpánka Baierlová z Učitelské platformy. Jakožto učitelka informatiky změnu oceňuje, ale vnímá, že revize nebyla transparentně komunikována a zveřejnění bylo pro mnohé překvapením. *“Každá změna potřebuje čas. Učitelé se musí seznámit s tím, co je čeká, důležité je sdílení dobré praxe v rámci učitelských kolektivů. Pojd’me teď spolupracovat, aby k naplnění opravdu došlo,”* vyzývá ke společné cestě Štěpánka Baierlová.

###

Debatu sledovalo živě přes 170 diváků. Záznam z debaty naleznete na [YouTube SKAV](#).

Kontakt

SKAV: Mgr. Silvie Pýchová, +420 607 123 568, silvie.pychova@skav.cz

Sledujte aktuální informace o [SKAV](#) i na Facebooku.

Kulatý stůl SKAV a EDUin

Kulaté stoly jsou veřejná diskuzní setkání pořádaná SKAV, z. s. a obecně prospěšnou organizací EDUin. Základní ideou a zároveň jejich hlavní funkcí je vytvořit místo pro otevřenou diskusi na aktuální témata vzdělávací politiky, naléhavé problémy rozvoje českého i zahraničního vzdělávání a školství a možnosti jejich řešení. Účastnické spektrum tvoří nejen učitelé, ředitelé, pedagogičtí odborníci či všeobecná veřejnost, ale i pracovníci MŠMT, krajů a zástupci médií. Setkání probíhají pravidelně 1x měsíčně, většinou ve čtvrtek. Kulaté stoly jsou realizovány za finanční podpory od Nadace České spořitelny.

O Stálé konferenci asociací ve vzdělávání, z. s. (SKAV)

SKAV je zastřešující platforma organizací, které usilují o progresivní změny ve vzdělávání. Je moderátorem smysluplné diskuze a advokátem klíčových témat. Centrem zájmu členů jsou co nejlepší podmínky pro učení žáků a co nejlepší vztahy mezi žáky a učiteli. Věříme, že smyslem vzdělávání je, aby každý mohl rozvíjet svůj potenciál, najít své místo ve společnosti a prožít spokojený život.

O EDUin

EDUin je obecně prospěšná společnost založená roku 2010 Tomášem Feřtkem, Zdeňkem Slejškou a Lucií Slejškovou. Posláním společnosti je dlouhodobě a systematicky informovat veřejnost a média o proměnách světa vzdělávání a vzdělávací politiky, propojovat odbornou a širokou veřejnost a kultivovat debatu o těchto tématech ve veřejném prostoru.

Přehled panelistů Kulatého stolu ze dne 25.2.2021

- **Bořivoj Brdička**, Jednota školských informatiků
- **Michal Černý**, Asociace ředitelů ZŠ ČR
- **Jaroslav Faltýn**, MŠMT ČR
- **Ivo Jupa**, Národní pedagogický institut
- **Martin Rusek**, UK PedF
- **Štěpánka Baierlová**, ZŠ Lerchova Sušice, Učitelská platforma